

Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE)

Fiscalització Econòmico-Financera
Exercicis 1991, 1992 i 1993
Informe 29/94-D

Sindicatura de Comptes
de Catalunya

A Barcelona, els dies 30 de maig i 1 de juny de 1995, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del Síndic Major, Sr. Ferran Termes i Anglès, amb l'assistència dels Síndics Sr. Manuel Cardeña i Coma, Josep M. Carreras i Puigdengolas, Marià Nicolàs i Ros, Jordi Petit Fontserè, Eudald Travé i Montserrat i Xavier Vela i Parés, actuant-hi com a Secretari, el Secretari General de la Sindicatura, Sr. Ramon Planas i Font, i com a ponent el Síndic Sr. Jordi Petit Fontserè s'acorda aprovar, amb deliberació prèvia, l'Informe 29/94-D, referent a la fiscalització Econòmico-Financera del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), exercicis 1991, 1992 i 1993.

ÍNDEX

ABREVIATURES I SIGLES:	7
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Objecte i abast material	9
1.1.2. Abast temporal i metodologia	9
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. Creació i naturalesa jurídica	10
1.2.2. Objecte social	10
1.2.3. Òrgans de govern i administració	11
1.2.4. Factors condicionants	12
1.2.5. Sistema de gestió comptable-administrativa	14
1.2.6. Normativa bàsica aplicable	15
2. FISCALITZACIÓ ECONÒMICO-FINANCERA	16
2.0. INTRODUCCIÓ	16
2.1. ESTATS FINANCERS	16
2.1.1. Balanç de situació a 31/12/91, a 31/12/92 i a 31/12/93	18
2.1.2. Compte de pèrdues i guanys dels exercicis anuals finalitzats a 31/12/91, a 31/12/92 i a 31/12/93	19
2.2. ADSCRIPCIÓ DELS BÉNS MATERIALS I ELEMENTS PATRIMONIALS I DELS DEUTES I HAVERS GENERATS EN L'ACTIVITAT DELS TALLERS DELS CENTRES PENITENCIARIS DEL DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA AL CIRE	20
2.3. NOTES ALS ESTATS FINANCERS	21
2.3.1. Immobilitzat immaterial	22
2.3.2. Immobilitzat material	22
2.3.3. Existències	23
2.3.4. Clients i provisió per insolvències	24
2.3.5. Tresoreria	28
2.3.6. Fons propis	28
2.3.7. Provisions per a riscos i despeses	31
2.3.8. Deutes amb entitats de crèdit	31
2.3.9. Creditors comercials i altres deutes	33
2.3.10. Administracions públiques-aspectes fiscals	34
2.3.11. Compte de pèrdues i guanys	34
3. FISCALITZACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	37
3.1. LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DE L'EXERCICI 1991	37
3.2. LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DE L'EXERCICI 1992	40

3.3. LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DE L'EXERCICI 1993	44
3.4. OBSERVACIONS A LES LIQUIDACIONS DE PRESSUPOSTOS	47
4. FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT	49
4.1. CONTRACTACIÓ	49
4.2. PROGRAMA D'ACTUACIÓ, D'INVERSIONS I DE FINANÇAMENT (PAIF)	50
5. CONCLUSIONS FINALS	52
6. AL·LEGACIONS	56

ABREVIATURES I SIGLES:

CIRE: Centre d'Iniciatives per a la Reinserció
DOGC: Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
EEPC: Estatut de l'Empresa Pública Catalana
PAIF: Programa d'Actuació, d'Inversions i de Finançament
PGC: Pla General de Comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte i abast material

De conformitat amb la normativa vigent, aquesta Sindicatura de Comptes emet el present Informe de Fiscalització econòmico-financera relatiu al Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (d'ara endavant CIRE).

En concret, l'abast ha estat:

- a) Anàlisi dels estats financers per tal de verificar que representen d'una manera fidel i veraç la situació patrimonial i financera de la Societat, incloent-hi la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- b) Anàlisi del compliment de la legalitat que li és aplicable, tant des del punt de vista comptable i contractual com de funcionament.
- c) Avaluació del control intern i dels procediments emprats per la Societat en la seva operativa comptable i de gestió.
- d) Avaluació del compliment pressupostari i del Programa d'Actuació, d'Inversions i de Finançament (d'ara endavant PAIF), així com de la seva correcta realització en termes econòmics, a fi que en puguin resultar eines bàsiques de seguiment i control de la gestió.

1.1.2. Abast temporal i metodologia

1.1.2.1. Abast temporal

Aquest informe es refereix als exercicis 1991, 1992 i 1993. Malgrat això, alguns dels aspectes de la fiscalització esmentats a l'epígraf 1.1.1. fan referència a anys anteriors, per tal de realitzar un correcte seguiment comparatiu i evolutiu.

1.1.2.2. Metodologia

Les proves realitzades, d'acompliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació econòmico-financera i els preceptes legals que li són d'aplicació d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Creació i naturalesa jurídica

El CIRE es va crear per la Llei 5/1989, de 12 de maig del Parlament de Catalunya. Té la consideració d'empresa pública, amb naturalesa d'entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia, sotmesa a la Generalitat.

Segons aquesta Llei, la seva actuació s'ajusta al dret privat, llevat de les matèries següents:

- Les relacions del CIRE amb el Departament de Justícia.
- L'adquisició de béns immobles afectats al servei públic penitenciari i també llur desafectació.
- Les situacions derivades de l'especial estatus jurídic de l'intern a què fa referència l'article 3 de la referida Llei 5/1989 (l'exercici de l'activitat de l'empresa s'ha de supeditar a les normes de la legislació penitenciària).

El CIRE s'adscriu al Departament de Justícia i es regeix per la seva Llei de creació, els seus estatuts i en allò que no hi és establert, per l'Estatut de l'Empresa Pública Catalana (d'ara endavant EEPC).

El seu domicili social és a la Rambla de Catalunya, 5-7, de Barcelona.

1.2.2. Objecte social

L'objecte social del CIRE queda definit en l'art. 2 de la Llei de Creació i en el mateix article dels propis estatuts:

"2.1. L'objectiu primordial del CIRE és satisfer el dret al treball dels presos i els penats internats en establiments penitenciaris a Catalunya, mitjançant la creació de llocs de treball productius sotmesos a la normativa laboral sens perjudici del caràcter preferent que l'article 27 de la Llei Orgànica General Penitenciària dóna a la formació professional, per tal de facilitar llur reinserció professional i social.

2.2. La productivitat ha d'ésser compensada en els termes establerts per l'article 2.2. de la Llei 4/1985, de 29 de març, en la mesura en què els objectius d'interès social impliquin una minoració dels ingressos o un augment dels costos."

Així mateix, l'article 4 de la Llei de Creació i l'article 3 dels propis estatuts defineix les seves funcions.

1.2.3. Òrgans de govern i administració

Els òrgans de govern del CIRE són el Consell d'Administració i el Gerent.

1.2.3.1. Consell d'Administració

És l'òrgan de superior direcció i control del CIRE. És integrat pel President, el Vice-president i per un nombre de vocals no inferior a quatre, nomenats pel Consell Executiu, en representació dels Departaments de la Generalitat competents en les matèries relacionades amb els objectius i les funcions del CIRE. A més a més, es poden integrar al Consell d'Administració els representants d'organismes públics i privats que el Consell Executiu estimi oportú.

És President del Consell d'Administració el Conseller de Justícia i Vice-president el Director General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació.

Les facultats del Consell d'Administració s'enuncien a l'article 8 de la Llei de Creació del CIRE.

A banda de les possibles reunions extraordinàries, el Consell d'Administració s'ha de reunir en sessió ordinària, amb la convocatòria prèvia del President, una vegada al bimestre.

La composició del Consell d'Administració en finalitzar el període fiscalitzat d'aquest Informe és la següent:

- President:
 - . Antoni Isac i Aguilar
Conseller de Justícia
- Vice-president:
 - . Ignaci García i Clavel
Direcció General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació
- Vocals:
 - . Alfred Noman i Serrano
Secretari General del Departament d'Indústria i Energia
 - . Enric Arderiu i Gras
Secretari General del Departament d'Economia i Finances
 - . Joaquim Carreras i Martí
Secretari General del Departament de Justícia
 - . Enric Grass i Pujol
Direcció General de Comerç Interior i Serveis
 - . Bernat López-Pinto i Ruíz
Direcció General de Cooperació (Departament de Treball)
 - . Àngela Miquel i Anglarill
Direcció General d'Afers Socials
 - . José Javier Hernández Moreno

- Secretari General del Departament de Comerç, Consum i Turisme
- . Ferran Escòlies i Bordoy
- Gerent del CIRE
- Secretària:
- . Núria Oliveras i Vergés
- Tècnica de la Direcció General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació

1.2.3.2. Gerent

Corresponen al gerent les funcions següents:

- a) Formular propostes de planificació i de direcció de les activitats del CIRE.
- b) Executar els acords del Consell d'Administració.
- c) Dirigir, coordinar, gestionar i controlar les activitats necessàries per al compliment de les necessitats del Centre, i inspeccionar totes les dependències i les instal·lacions on es desenvolupen treballs penitenciaris.
- d) Exercir el comandament del personal.
- e) Fer contractes de quantia inferior als límits per a la contractació directa, segons la legislació general de la contractació administrativa.
- f) Tenir cura de la comercialització dels béns, els productes i els serveis del treball penitenciari.
- g) Aplicar les directrius sobre preus fixades pel Conseller o pel Consell d'Administració.
- h) Les altres que el Consell d'Administració li delegui.

1.2.4. Factors condicionants

El CIRE fou creat per tal de donar agilitat als moviments diaris inherents a processos productius, com ara les compres de matèries primes, preparació d'escandalls, selecció i captació de clients, en definitiva, tota una sèrie d'accions que requereixen d'una presa de decisions ràpida. És en aquest sentit que es justifica la creació del CIRE com a entitat amb personalitat jurídica pròpia i diferenciada.

Ara bé, la llibertat de maniobra que es pot aconseguir com a empresa pública, en el cas del CIRE es veu minorada per una sèrie de factors condicionants inherents a la idiosincràsia del món penitenciari. A continuació enumerarem aquells factors

que creiem que més condicionen l'actuació del CIRE:

- Dificultat en la captació de clients per les reaccions negatives enfront a l'elaboració dels seus productes en els centres penitenciaris.

Cal destacar que aquestes reaccions negatives es produeixen inclús quan el CIRE es presenta a un concurs públic.

- Infraestructura dels tallers, inadequada en la majoria de centres penitenciaris, per falta d'espai i per falta de condicionament pel treball.
- Característiques pròpies dels interns:
 - . Característiques socials molt negatives.
 - . Falta d'hàbit de treball.
 - . Persones no qualificades, la qual cosa fa necessària una fase d'aprenentatge molt important.
 - . Poca regularitat.
- Elevada rotació dels interns.
- L'assoliment de l'objectiu del CIRE de tenir el màxim número d'interns ocupats, en molts casos implica la disminució de la productivitat. (p.ex. instal·lació de maquinària que requereix un ús intensiu de mà d'obra en lloc d'aquella més automatitzada que permetria una més elevada productivitat).
- Supeditació de l'horari laboral a l'organització dels centres penitenciaris, la qual cosa es reflecteix en una jornada laboral que pot oscil·lar entre 4 i 5 hores de mitja.
- No elecció per part del CIRE dels interns que accedeixen als tallers.
- Per tal de poder donar la màxima diversitat de feines en un mateix centre penitenciari, existeixen tallers idèntics en diferents centres penitenciaris (arts gràfiques, fusteria, fleca, etc.). Seguint un criteri d'economicitat, aplicable a una empresa privada, aquestes activitats s'haurien de realitzar en un únic centre, però seguint un criteri de màxima ocupació i màxima diversitat, aquesta dispersió ha d'existir, tot i l'encariment del cost que això comporta.
- Insuficient recolzament per part del Departament de Justícia:
 - . Pocs mitjans econòmics. Precarietat dels recursos disponibles.
 - . Poca col·laboració inter-institucional.
 - . Manca de competències plenes.
- Tot i que la Llei de creació del CIRE preveu que sigui aquest ens el que s'encarregui de la gestió de la formació professional dels interns, en

L'actualitat aquesta tasca està sent realitzada directament per la Direcció General de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació, el que provoca una manca de coordinació entre la formació professional que s'imparteix i l'oferta de treball productiu.

En definitiva, aquesta enumeració de factors condicionants és el que explica les dificultats amb que es troba el CIRE per l'acompliment del seu objecte social i la maximització dels seus resultats en termes purament econòmics, fins i tot en termes socials, tal com es posa de manifest al llarg d'alguns epígrafs d'aquest Informe.

1.2.5. Sistema de gestió comptable-administrativa

A més de la comptabilitat general, el CIRE mensualment elabora uns comptes de pèrdues i guanys per centres i tallers, com a eina pel seguiment dels costos i les vendes. Cal dir que aquesta informació no es genera automàticament com a part del procés informàtic, sinó que s'obté mitjançant la incorporació manual de la informació proporcionada per la comptabilitat a uns fulls de càlcul dissenyats a nivell intern.

A banda d'aquests càlculs genèrics, cal dissenyar i implantar una acurada comptabilitat analítica o de costos que permeti obtenir informació adient per tal de disposar d'indicadors i informacions que resultin una eina útil de control constant, principalment dels diferents tipus de despesa, però que també possibiliti anàlisis comparatives per centres i tallers.

Pel que fa a l'organització de caire comptable-administratiu, aquesta es porta de forma centralitzada en les oficines de la seu central. Nogensmenys, si bé és cert que amb els mitjans actuals existents el CIRE porta correctament la part comptable-administrativa, cal dir que en certes tasques es produeixen retards provocats per la manca d'un sistema informàtic més adient. Cal recordar la segregació de les activitats del CIRE en nou centres penitenciaris i les oficines centrals, així com l'existència d'activitats molt variades. S'ha de tenir en compte també que l'augment de l'activitat del CIRE en els percentatges en què ho fa anualment requereix d'un suport informàtic adequat que permeti una bona organització i control intern.

Aquest sistema informàtic dotaria de més agilitat les tasques administratives i el control intern i, sobretot, hauria de permetre la connexió dels tallers dels diferents centres penitenciaris amb les oficines centrals i la generació d'informació suficient per facilitar a la gerència una correcta presa de decisions i uns bons controls interns.

Exemples de possibles tasques que es podrien agilitar són:

- El control de l'inventari permanent, que actualment es porta de forma manual a diversos centres penitenciaris;
- Facturació més àgil (actualment, entre la data de l'albarà i la data de facturació poden passar diversos dies a causa de la lentitud del procés). En augmentar les vendes del CIRE al ritme que ho fa cada any, aquest punt és especialment important no tan sols des del punt de vista organitzatiu sinó també des del punt de vista financer.

Exemples d'informació que considerem necessària pel CIRE i que es podria obtenir són:

- El control dels saldos endarrerits de clients mitjançant llistats informàtics d'antiguitat del deute, factures impagades, etc.;
- Control de la tresoreria;
- Implantació de la comptabilitat analítica generada automàticament per centres i tallers;
- Possibilitat de generar diverses estadístiques de dades dels interns treballadors, de comparació de vendes, etc.

1.2.6. Normativa bàsica aplicable

- * Llei 5/1989, de 12 de maig, de creació del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció.
- * Decret 209/1989, de 3 de juliol, pel qual s'aproven els Estatuts del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE).
- * Ley Orgánica nº 1, de 26 de septiembre de 1979, General Penitenciaria.
- * Real Decreto nº1201/81, de 8 de mayo de 1981, pel qual s'aprova el Reglamento Penitenciario.
- * Règim laboral del personal del CIRE: Normes civils, mercantils i laborals.
- * Llei 17/1985 de 23 de juliol de la Funció Pública pel que fa als funcionaris que s'adscriuin al CIRE o hi passin a prestar els seus serveis.
- * Decreto 573/1967 de 16 de marzo, y Resoluciones del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social de 21 de junio de 1988 y 31 de julio de 1989, que recolzin la pràctica habitual de no cotització per contingències comuns a la Seguretat Social, pel que fa al personal intern.

- * Llei 10/1982, de 12 de juliol, de Finances Públiques de Catalunya.
- * Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'Empresa Pública Catalana.
- * Llei i Reglament de Contractes de l'Estat per a la contractació directa.
- * Lleis de Pressupostos anuals de la Generalitat.
- * Legislació mercantil general.
- * Normativa fiscal general.

2. FISCALITZACIÓ ECONÒMICO-FINANCERA

2.0. INTRODUCCIÓ

La fiscalització dels estats financers s'ha centrat en aquelles àrees que considerem importants per al desenvolupament del CIRE, en concret:

- L'àrea de clients, en el seu vessant de procediments, d'anàlisi d'incobrables i altres aspectes.
- La situació de tresoreria: anàlisi de la suficiència de la subvenció i altres recursos per a cobrir les despeses generades per l'explotació.
- Altres partides del balanç de situació i del compte de pèrdues i guanys que, pel seu risc específic o pel risc d'auditoria que suposen, aquesta Sindicatura de Comptes ha considerat rellevants als efectes de la seva anàlisi.

Val a dir que la fiscalització esmentada ha suposat que es revisin alhora aspectes econòmico-financers i aspectes de procediments, de control intern, de gestió i de legalitat.

2.1. ESTATS FINANCERS

Els comptes anuals del CIRE corresponents als anys 1991, 1992 i 1993, que comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria, han estat auditats per Seraudit Auditores, presentant les següents opinions:

- 1991: Opinió amb dues salvetats i una incertesa:
 - a) Salvetat per manca de dotació a la provisió per insolvències per 7,64 MPTA.
 - b) Salvetat per no periodificació de pagues extres amb un efecte aproximat de 4 MPTA.

- c) Incertesa per la sentència del Jutjat Social per la qual es condemnava a l'Entitat al pagament de les cotitzacions per contingències comuns dels interns treballadors que haguessin efectuat algun treball fins el moment. El CIRE va recórrer la sentència. Donat que a la data d'emissió de l'Informe d'Auditoria no existia sentència en quant al recurs presentat, no es podia avaluar l'efecte que allò tindria en els comptes anuals.
- 1992: Opinió amb la mateixa incertesa respecte a la sentència del Jutjat Social que la de l'exercici anterior, donat que la situació era la mateixa.
- 1993: Opinió amb una salvetat i una incertesa:
 - a) Salvetat per manca de dotació a la provisió per insolvències per 5,03 MPTA.
 - b) La mateixa incertesa que en anys anteriors.

Pel que fa al Servei de Control Financer de la Intervenció General del Departament d'Economia i Finances, aquest va realitzar l'Auditoria referida a l'exercici 1990 i 1992, presentant en ambdós casos una opinió favorable, "tenint present les observacions i recomanacions esmentades al llarg de l'informe".

Cal ressaltar, però, que tant dels informes de la Intervenció General com de la revisió de papers de treball de l'auditoria externa, s'extreuen determinades observacions que, tot i no afectar l'opinió, sí ha calgut que el CIRE hagi tingut en compte. Aquestes observacions referents a la millora d'aspectes comptables molt concrets (reclassificació de comptes dins del mateix balanç de situació i/o compte de pèrdues i guanys, periodificació de certes despeses, llistat d'immobilitzat, detall de l'amortització per conceptes) han estat corregits i millorats pels responsables del CIRE.

A continuació es presenten el Balanç de Situació i Comptes de Pèrdues i Guanys a 31 de desembre de 1991, 1992 i 1993:

2.1.1. Balanç de situació a 31/12/91, a 31/12/92 i a 31/12/93

ACTIU	31.12.91	31.12.92	31.12.93
IMMOBILITZAT			
IMMATERIAL			
Cost	475	475	661
Menys: Amortització Acumulada	(103)	(198)	(91)
	<u>372</u>	<u>277</u>	<u>570</u>
MATERIAL			
Cost	86.495	129.011	142.300
Menys: Amortització Acumulada	(6.381)	(18.416)	(32.520)
	<u>80.114</u>	<u>110.595</u>	<u>109.780</u>
TOTAL IMMOBILITZAT	80.486	110.872	110.350
ACTIU CIRCULANT			
EXISTÈNCIES	2.693	13.774	15.614
DEUTORS			
Clients	106.759	165.230	207.699
Personal	393	325	921
Deutors varis	3.144	4.270	3.942
Administracions Públiques	1.889	1.818	1.024
Menys: Provisió	(14.971)	(25.667)	(29.662)
	<u>97.214</u>	<u>145.976</u>	<u>183.924</u>
INVERSIONS FINANCERES TEMPORALS			
Fiances constituïdes	61	1.433	1.236
TRESORERIA	7.399	1.831	7.837
AJUSTOS PER PERIODIFICACIÓ	2.783	499	64
TOTAL ACTIU CIRCULANT	110.150	163.513	208.675
TOTAL ACTIU	190.636	274.385	319.025
PASSIU	31.12.91	31.12.92	31.12.93
FONS PROPIS			
Fons patrimonial	104.757	154.757	180.257
Resultats exercicis anteriors	(917)	(7.902)	(55.680)
Pèrdues i Guanyos	(6.985)	(47.777)	(23.313)
TOTAL FONS PROPIS	96.855	99.078	101.264
PROVISIONS PER A RISCOS I DESPESES			
Provisions per a responsabilitats	-	200	300
CREDITORS A LLARG TERMINI			
Altres creditors	160	-	-
CREDITORS A CURT TERMINI			
Deutes amb entitats de crèdit	642	45.302	83.627
Crèdits comercials:			
Deutes per compres o prestacions de serveis	51.404	87.419	97.479
Altres deutes no comercials:			
Administracions Públiques	12.230	18.812	22.002
Deutes representades per efectes a pagar	6.368	3.162	-
Altres deutes	19.223	18.722	8.911
Rem. Pendants de pagament	3.754	1.690	5.442
	<u>41.575</u>	<u>42.386</u>	<u>36.355</u>
TOTAL CREDITORS A CURT TERMINI	93.621	175.107	217.461
TOTAL PASSIU	190.636	274.385	319.025

Nota: Les quantitats són en milers de PTA
Font: Estats financers del CIRE

2.1.2. Compte de pèrdues i guanys dels exercicis anuals finalitzats a 31/12/91, a 31/12/92 i a 31/12/93

HAVER	1991	1992	1993
INGRESSOS			
Import de la xifra de negocis	218.847	310.793	390.261
Augment d'existències de productes acabats	-	1.053	3.120
Treballs efectuats per l'empresa per l'immobilit.	-		718
Altres ingressos d'explotació	150.796	158.694	184.023
Total Ingressos d'Explotació	369.643	470.540	578.122
PÈRDUES EXPLOTACIÓ	11.641	44.891	9.857
Ingressos Financers	4.947	2.262	2.271
RESULTATS FINANCERS NEGATIUS	-	804	10.230
PÈRDUES DE LES ACTIVITATS ORDINÀRIES	7.014	45.623	20.087
Ingressos extraordinaris	272	137	131
RESULTATS EXTRAORDINARIS NEGATIUS	-	2.154	3.226
PÈRDUES ABANS D'IMPOSTOS	6.985	47.777	23.313
PÈRDUES DE L'EXERCICI	6.985	47.777	23.313
DEURE			
DESPESES			
Aprovisionaments	41.979	82.347	148.645
Reduc.d'exit.prod. acabats i en curs de fabricació	2.410	-	-
Despeses de personal	277.761	369.465	377.834
Dotacions per amortització de l'immobilitzat	5.567	12.130	14.226
Variació de les provisions de tràfic	20.211	11.048	4.636
Altres despeses d'explotació	33.356	40.369	42.638
Total Despeses d'explotació	381.284	515.359	587.979
Despeses Financeres	320	3.066	12.501
RESULTATS FINANCERS POSITIUS	4.627	-	-
Despeses extraordinàries	49	9	3.357
Despeses i pèrdues d'altres exercicis	194	2.282	-
	243	2.291	3.357
RESULTATS EXTRAORDINARIS POSITIUS	29	-	-

Nota: Les quantitats són en milers de PTA
Font: Estats Financers del CIRE

En l'epígraf 2.2. fem una breu descripció de l'adscripció del Departament de Justícia al CIRE de tots els deutes i havers, mitjans materials i elements patrimonials que composaven el patrimoni dels tallers penitenciaris a 31 de desembre de 1990.

2.2. ADSCRIPCIÓ DELS BÉNS MATERIALS I ELEMENTS PATRIMONIALS I DELS DEUTES I HAVERS GENERATS EN L'ACTIVITAT DELS TALLERS DELS CENTRES PENITENCIARIS DEL DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA AL CIRE

Abans de la constitució del CIRE com a empresa pública, els tallers dels centres penitenciaris es portaven des del propi Departament.

En constituir-se el CIRE com a empresa pública, el Departament de Justícia va cedir-li els deutes i havers generats en l'activitat dels tallers dels Centres Penitenciaris i adscripció de mitjans materials i elements patrimonials. La cessió i l'adscripció es varen formalitzar mitjançant els següents documents:

- * Acord d'adscripció de mitjans materials i elements patrimonials del Departament de Justícia a l'empresa pública CIRE que depèn del mateix Departament, aprovat en el Consell Executiu del dia 3 de juliol de 1990.
- * Acta de cessió del Departament de Justícia al CIRE, dels deutes i havers generats en l'activitat dels tallers dels Centres Penitenciaris, de data 3 de juliol de 1990.

En compliment de l'article 11, apartat h) de la Llei de Creació del CIRE, en data 3 de juliol de 1990, el Departament de Justícia, mitjançant Acta de traspàs o adscripció, cedeix al CIRE la part de drets i obligacions que composaven el patrimoni dels tallers dels centres penitenciaris a 31 de desembre de 1989, compostos per:

- Deutors diversos
- Clients:
- Caixa i bancs
- Jornals pendents
- Creditors diversos
- Organismes de la Seguretat Social
- Hisenda Pública
- Proveïdors

La Intervenció General de la Generalitat va efectuar una anàlisi de les anotacions comptables d'obertura de l'activitat del CIRE en relació a l'Acta de traspàs o adscripció signada entre aquesta empresa i el Departament de Justícia.

En la mateixa data, per aprovació del Consell Executiu, varen ésser traspassats els mitjans materials i elements patrimonials que formaven part de l'inventari del Departament de Justícia, compostos per:

- Maquinària i altres elements de l'immobilitzat material
- Existències:
 - . Primeres matèries
 - . Productes acabats

La Intervenció General de la Generalitat va efectuar també una anàlisi de la comptabilització d'aquests mitjans materials i elements patrimonials.

Dels deutes i havers, mitjans materials i immobilitzat adscrits, cal dir que tot es va comptabilitzar correctament, excepte per l'immobilitzat adscrit. A continuació fem les observacions corresponents a l'immobilitzat adscrit:

A 31 de desembre de 1990 el CIRE tenia comptabilitzat l'immobilitzat material adscrit dintre del compte d'actiu de balanç "Immobilitzat material adscrit", tenint com a contrapartida al passiu el compte "Béns adscrits del Departament de Justícia" dintre de Fons Propis, pel valor pel qual va ser adscrit, és a dir, 49,09 MPTA.

En l'informe d'auditoria financera de la Intervenció General, de l'exercici 1990, es posava de manifest que la contrapartida correcta en el passiu seria el compte "Patrimoni en adscripció", fóra de l'epígraf de Fons Propis, tenint en compte que, com a immobilitzat adscrit, no forma part del patrimoni del CIRE i, per tant, no es pot considerar com a Fons Propis.

La no inclusió dels béns adscrits en el patrimoni del CIRE queda també definida en l'acord del Consell Executiu de 3 de juliol de 1990 quan diu que "...conservaran llur qualificació jurídica originària i no integraran el patrimoni de l'entitat". Així mateix es pronuncia l'EEPC en el seu article 23.

La comptabilització correcta de l'immobilitzat adscrit és la d'incloure'l en el balanç mitjançant el compte d'actiu "Immobilitzat en adscripció" i el compte de passiu, "Patrimoni en adscripció", i efectuant anualment la corresponent amortització en funció de la seva vida útil. La comptabilització de l'immobilitzat adscrit en comptes transitòries on s'indica clarament la paraula "adscripció", deixa clar que aquest immobilitzat no forma part del patrimoni del CIRE.

En comptes d'efectuar els canvis pertinents segons la recomanació de la Intervenció, a partir de l'exercici 1991, el CIRE va deixar d'incloure en el seu balanç tant l'immobilitzat adscrit com la seva contrapartida.

Cal que el CIRE comptabilitzi l'immobilitzat rebut en adscripció en el seu balanç, i efectui l'amortització corresponent, de manera que cada any aparegui en el balanç pel seu valor comptable net.

2.3. NOTES ALS ESTATS FINANCERS

A continuació fem una breu descripció d'aquells epígrafs i/o comptes dels balanços de situació i dels comptes de pèrdues i guanys que considerem més importants, així com de les observacions i/o recomanacions aplicables a cada cas.

2.3.1. Immobilitzat immaterial

Dintre d'aquest epígraf s'inclouen les aplicacions informàtiques del CIRE, així com la seva amortització acumulada, considerant una vida útil de 5 anys, criteri que considerem correcte.

2.3.2. Immobilitzat material

S'inclouen les inversions realitzades pel CIRE en les seves instal·lacions, així com en maquinària, etc.

El criteri d'amortització emprat pel CIRE és el de considerar una vida útil de 10 anys a tots els elements d'immobilitzat, llevat dels equips de procés informàtic, que es considera una vida útil de 5 anys..

Tenint en compte el tipus d'immobilitzat del CIRE (bàsicament maquinària de tipus productiu), aquest coeficient genèric del 10% està dintre dels límits màxim i mínim regulats per l'Impost sobre Societats. Nogensmenys, cal que es faci un estudi dels percentatges a aplicar pels principals elements que componen l'immobilitzat del CIRE, per tal de ratificar si els percentatges actualment aplicats en general per tots els elements, estan acceptats per tots i cada un d'ells segons l'ordre de 12 de maig de 1993 del Ministerio de Economía y Hacienda per la que s'aproven les taules de coeficients anuals.

En cas que per algun element d'immobilitzat el coeficient del 10% no sigui acceptable, cal corregir-ho i adequar-ho a les taules.

A) Control de l'immobilitzat material

a) Adscrit: Cal recordar segons l'esmentat a l'epígraf 2.2. d'aquest Capítol, l'existència d'immobilitzat provinent del Departament de Justícia, adscrit al CIRE.

Tot i no incloure aquest immobilitzat en el seu balanç com a immobilitzat adscrit, el CIRE porta un control extracomptable de l'immobilitzat adscrit, desglossat per tallers dintre de cada centre penitenciari, detallant la descripció del bé, el cost històric, l'any de compra, l'amortització acumulada, etc.

Periòdicament, es realitzen inventaris físics per tal de contrastar el llistat extracomptable amb la realitat, actualitzant-lo quan hi ha béns que ja no es fan servir, etc.

L'existència d'aquests controls facilitaria la incorporació en el balanç de situació del CIRE de l'immobilitzat material adscrit, així com la seva amortització.

b) Propi: El CIRE porta un llistat de l'immobilitzat propi així com unes fitxes

individualitzades per cada element on s'indica la descripció de l'element, la ubicació d'aquest, el cost històric, etc., efectuant també periòdicament inventari físic per tal de contrastar el llistat amb la realitat.

Considerem correcte el procediment seguit pel CIRE.

C) Detall de les inversions

El detall de les inversions realitzades pel CIRE durant el decurs de la seva activitat, desglossat per centres penitenciaris, és el següent:

Quadre 1

CENTRE PENITENCIARI	IMPORT
Oficina central	14.016
Homes Barcelona	15.874
Dones Barcelona	423
Joves Barcelona	172
Tarragona	1.184
Ponent	30.280
Girona	1.886
Figueres	1.487
Quatre Camins	59.707
Brians	17.271
TOTAL	142.300

Nota: Les quantitats són en milers de PTA
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del CIRE

2.3.3. Existències

S'inclouen les matèries primes, producte acabat i en curs de fabricació que a 31 de desembre eren propietat del CIRE.

A) Control físic

Es porta un control de les existències mitjançant un inventari permanent a través de fitxes.

L'encarregat de les fitxes és el responsable de taller qui, diàriament, registra els moviments d'entrades i sortides.

Mensualment, els tallers envien a l'encarregat de comptabilitat els inventaris

tancats. L'encarregat de comptabilitat revisa els moviments d'entrades i sortides contrastant les dades amb els albarans d'entrada i amb els ordres de producció.

Per tal de contrastar aquest inventari permanent amb les quantitats físiques, s'efectua periòdicament (cada 2-3 mesos) un inventari físic rotatiu, introduint les possibles diferències que puguin sorgir.

A final d'any es realitza un inventari físic exhaustiu amb la presència dels auditors externs.

Considerem correcte el procediment.

B) Valoració de les existències

El CIRE valora les seves existències al menor entre el cost mig ponderat o el valor de mercat, criteri que considerem correcte.

En la fitxa individualitzada d'inventari permanent s'inclou el preu d'adquisició de l'entrada, incorporant-hi totes les despeses que ocasiona la compra (p.ex. transports). En cada entrada es va calculant el nou cost mig ponderat per les unitats. Les sortides es fan a l'últim cost mig ponderat.

Hem verificat la correcció d'aquest procediment.

C) Obsolescència

El procediment emprat per l'entitat és el d'incloure en el llistat d'inventari els productes obsolets valorats a un preu simbòlic d'1 PTA.

En la nostra anàlisi no s'han detectat problemes d'obsolescència o de lent moviment.

2.3.4. Clients i provisió per insolvències

El desglossament a 31 de desembre de 1991, 1992 i 1993 és el següent:

Quadre 2

	31.12.91	31.12.92	31.12.93
Clients	83.500	124.261	161.717
Clients, efectes comercials a cobrar	642	15.302	16.320
Clients de dubtós cobrament	22.617	25.667	29.662
TOTAL	106.759	165.230	207.699
Provisió per insolvències	(14.971)	(25.667)	(29.662)

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Dades del CIRE

- En el compte de "clients", s'inclou el deute viu a 31 de desembre.
- En el compte de "clients, efectes comercials a cobrar", s'inclou l'import de les remeses portades al descompte i que a 31 de desembre estan encara pendents de venciment (i per tant, encara el deute és viu).
- En el compte de "clients de dubtós cobrament" s'inclouen els clients provisionats per insolvències.

A) PROCEDIMENTS EN L'ÀREA DE CLIENTS:

El CIRE, en fer tractes amb un nou client, demana informes sobre aquest. Si és un client problemàtic, se li fixa un termini de cobrament de 15 dies data factura. Si és un client normal, es fixa un termini de cobrament de 60 dies data factura.

En el cas d'algun client amb el que ja s'han tingut problemes, se li demana el pagament al comptat en retirar el gènere.

El CIRE no té un límit de risc prefixat per cadascun dels clients si no que efectua una revisió dels saldos acumulats del deute. Quan aquest és superior o igual a 6 mesos des de la venda, es fa un seguiment, arribant-se el cas de deixar de vendre-li si és necessari.

La idiosincràsia del CIRE fa difícil posar més limitacions als clients.

A 31 de desembre de 1993, el detall del deute per antiguitat del compte de "clients" i "clients, efectes comercials a cobrar", és el següent:

Quadre 3

ANY	IMPORT	IMPORT ACUMULAT	PERCENTATGE ACUMULAT SOBRE EL SALDO TOTAL
1985	5	5	-
1986	67	72	-
1987	34	106	-
1988	190	296	-
1989	902	1.198	-
1990	613	1.811	1,0%
1991	444	2.255	1,2%
1992	7.999	10.254	5,8%
1993	167.783	178.037	100%
TOTAL	178.037		

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Elaboració pròpia a partir del llistat de clients

I el detall del deute per antiguitat, desglossat entre clients públics i privats és el següent:

Quadre 4

ANY	CLIENTS		TOTAL
	PRIVATS	PÚBLICS	
1985-87	106	-	106
1988	103	87	190
1989	204	698	902
1990	404	209	613
1991	444	-	444
1992	7.907	92	7.999
1993	106.953	60.830	167.783
TOTAL	116.121	61.916	178.037

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Elaboració pròpia a partir del llistat de clients

Cal dir que del deute total que restava pendent de cobrament a 31 de desembre de 1993, a 30 de setembre de 1994 en quedaven 31,75 MPTA, dels quals 2,99 MPTA corresponien a clients del sector públic.

A més a més, s'observa que el 94,2% del deute total pendent de cobrament a 31 de desembre de 1993 corresponia a deute amb una antiguitat inferior a un any.

És clar que els factors condicionants del CIRE suposen una gran dificultat en la implantació d'una política restrictiva de selecció de clients, control del risc, etc.

Cal plantejar-se aquest fet atès que per poder obtenir el màxim número de treballs (màxima feina a donar als interns), el CIRE està assumint un risc de morositat superior al que tindria sense aquests factors condicionants.

La rotació dels saldos de clients respecte de la xifra de vendes presenta la següent evolució en els últims anys:

Quadre 5

ANY	ROTACIÓ EN DIES
1990	138
1991	125
1992	145
1993	145

Nota: Aquest percentatge està calculat com el saldo de clients (traient-li l'efecte de l'IVA), dividit per la venda diària mitjana.

De l'evolució d'aquesta *ratio* se'n desprèn que, tot i les millores puntuals de l'any 1991, la rotació dels saldos de clients es manté en 140-145 dies, la qual cosa indica que el termini mig de cobrament del CIRE són 140-145 dies, és a dir, 4,7 mesos.

B) ANÀLISI DE COBRABILITAT:

Hem efectuat una anàlisi de cobrament dels saldos inclosos en els comptes de clients, així com de la raonabilitat de l'import provisionat per insolvències:

- Del deute amb antiguitat superior a l'any, una part prové d'abans de l'inici de l'activitat del CIRE, és a dir, provinent de l'Acta de traspàs dels béns. Tenint en compte l'antiguitat d'aquest deute, es fa gairebé impossible el seu cobrament. A banda d'aquests saldos provinents d'abans de l'inici del CIRE, n'hi ha d'altres amb problemes de morositat per falta de liquidesa, etc. La provisió per insolvències que cal efectuar per recollir els problemes de morositat dels saldos amb antiguitat superior a l'any, ascendeix a 5,03 MPTA.
- Pel que fa al deute provinent de l'exercici 1993, hem efectuat una anàlisi del seu possible cobrament. Hem trobat certs casos de clients amb problemes de cobrament, bé per estar en situació de suspensió de pagaments, bé per problemes de liquidesa (impagaments dels rebuts, etc.). Aquests casos són:

Quadre 6

Suspensió de pagaments	Deute a provisionar
Aplicaciones Prácticas, SA	1.643
Industrias Buira, SA	4.472
TOTAL	6.115

Nota: Els imports són en milers de PTA

Font: Llistat de clients del CIRE

D'altra banda hem trobat certs casos de clients amb imports elevats, el deute dels quals està endarrerit i el CIRE renegocia amb ells la forma de cobrament i efectua el posterior seguiment. D'aquest tipus de clients, n'hi ha en concret 3 casos amb saldos importants, concretament Barcelonesa de Estuches, SCP, Manipulados de Papel y Cartón, SA i Mestres, SA, amb saldos pendents de cobrament a la data del nostre Informe de 5,59 MPTA, 1,21 MPTA i 8,22 MPTA, respectivament. Cal fer un seguiment dels saldos pendents d'aquests clients per tal d'aconseguir el seu cobrament.

A banda d'aquests clients no hem trobat altres saldos significatius amb problemes de morositat.

Cal que el CIRE efectuï una dotació a la provisió per insolvències que reculli tots els saldos amb problemes de morositat.

2.3.5. Tresoreria

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 1991, 1992 i 1993 és el següent:

Quadre 7

	31.12.91	31.12.92	31.12.93
Caixa	160	291	369
Bancs	7.239	1.540	7.468
TOTAL	7.399	1.831	7.837

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Dades del major del CIRE

De la revisió efectuada dels comptes de Tresoreria cal fer la següent observació respecte al subcompte de caixa:

En l'oficina central hi ha una caixa per a cobrir petites despeses que es paguen al comptat. A més, en els centres penitenciaris amb més moviment s'ha instaurat, des de l'any 1992, una caixa pròpia que es controla mitjançant el sistema de fons fix que en uns centres és d'11.000 PTA i en d'altres de 30.000 PTA. La caixa central fa reposició d'aquests fons quan el centre penitenciarí presenta una liquidació de les despeses pagades per caixa. És des de la caixa central i a través d'aquest procediment com es controlen les petites caixes dels centres penitenciaris.

El procediment de control intern es basa en la realització d'arqueigs de caixa periòdics. Aquests arqueigs es realitzen mensualment per la mateixa persona responsable dels moviments diaris de caixa i sense cap supervisió directa. No es conserven els arqueigs de caixa ja que aquests es llencen un cop la caixa està quadrada.

Cal que es realitzin els arqueigs de caixa per una persona diferent de qui la gestiona diàriament, o bé per aquesta amb la supervisió directa d'una altra persona. A més, cal que es conservin els comprovants de la realització de l'arqueig.

2.3.6. Fons propis

El moviment dels fons propis des de la creació del CIRE ha estat el següent:

Quadre 8

					SUBVENCIO EN CAPITAL		TOTAL
	FONS PATRIMONIAL	ROMANENT	PÈRDUES I GUANYS	RESULTATS D'EXERCICIS ANTERIORS	APORTACIO	BÈNS ADSCRITS	
SALDO DE CONSTITUCIO	41.757	-	-	-		49.090	90.847
							0
Saldo a 31.12.90	41.757	45.706	(917)	-	33.000	49.090	168.636
Traspàs subvenció Capital a Fons Social	33.000	-	-	-	(33.000)	-	-
Aportació GC exercici 1991	30.000	-	-	-	-	-	30.000
Traspàs de pèrdues i Guanys	-	-	917	(917)	-	-	-
Resultat de l'exercici 1991	-	-	(6.985)	-	-	-	(6.985)
Retorn del romanent	-	(45.706)	-	-	-	-	(45.706)
Anul.lació de l'immobil. en adscripció de balanç	-	-	-	-	-	(49.090)	(49.090)
Saldo a 31.12.91	104.757	-	(6.985)	(917)	-	-	96.855
Aportació GC exercici 1992	50.000	-	-	-	-	-	50.000
Traspàs de Pèrdues i Guanys a resultats d'exercicis anteriors	-	-	6.985	(6.985)	-	-	-
Resultat de l'exercici 1992	-	-	(47.777)	-	-	-	(47.777)
Saldo a 31.12.92	154.757	-	(47.777)	(7.902)	-	-	99.078
Aportació GC exercici 1993	25.500	-	-	-	-	-	25.500
Traspàs de Pèrdues i Guanys a resultats d'exercicis anteriors	-	-	47.777	(47.777)	-	-	-
Resultats de l'exercici 1993	-	-	(23.313)	-	-	-	(23.313)
Saldo a 31.12.93	180.257	-	(23.313)	(55.679)	-	-	101.265

Nota: les quantitats són en milers de PTA

Font: Elaboració per SCC a partir de dades del CIRE

- Pel que fa als saldos inicials, aquests corresponen al valor patrimonial dels drets traspassats al CIRE en el moment de la seva constitució, mitjançant l'acord de traspàs o adscripció i l'Acta de cessió, una vegada sanejat el seu contingut segons s'explica a l'epígraf 2.2. d'aquest Informe.

S'observa la inclusió en comptes de patrimoni del valor dels béns adscrits, tal com expliquem a l'epígraf 2.2. d'aquest Informe, així com la posterior anul·lació d'aquests comptes. (Veure la corresponent recomanació a l'epígraf indicat).

- El fons patrimonial es compon de les aportacions al fons social provinents de la Generalitat de Catalunya. Pels anys 1991, 1992 i 1993 els imports d'aquestes aportacions han estat de 30 MPTA, 50 MPTA i 25,5 MPTA respectivament. A més a més, en l'any 1991 es va incorporar l'aportació rebuda l'any 1990 per un import de 33 MPTA rectificant la comptabilització errònia de l'any 1990.

- En el compte de "Romanent" es va incloure, en l'exercici 1990, el resultat positiu de l'exercici. Cal dir que aquest romanent va ser tornat al Departament d'Economia i Finances el juliol del 1991, i per tant es va donar de baixa correctament del compte de romanent.

Cal indicar que l'import retornat inclou el sobrant pròpiament dit del pressupost d'explotació, i la xifra corresponent a la variació d'existències i a despeses d'exercicis anteriors, que són conceptes no inclosos en la liquidació de pressupostos.

La xifra retornada es compon de:

Quadre 9

	(milers de PTA)
Sobrant d'explotació	43.369
Variació d'existències	2.375
Despeses d'exercicis anteriors	(38)
TOTAL	45.706

Respecte a la xifra de "despeses d'exercicis anteriors" cal dir que, d'acord amb el que esmentem al Capítol 3. de Fiscalització Pressupostària, considerem correcte la seva incorporació en la liquidació pressupostària i, per tant, correcte la seva consideració a efectes de retornar el sobrant.

Pel que fa a la xifra de "variació d'existències", en no tractar-se d'un concepte pressupostari, no s'ha de considerar tampoc a efectes de retorn del sobrant.

La xifra que s'havia d'haver retornat és aquella corresponent al sobrant d'explotació, sense incorporar altres despeses de caràcter no pressupostari.

- Anualment s'imputa el resultat de l'exercici al Fons Social, passant el primer any

per Pèrdues i Guanys i l'any següent per Resultats d'exercicis anteriors.

A excepció del que indiquem respecte a la xifra retornada com a sobrant d'exploació de l'exercici 1990, considerem correctes els saldos de Fons Propis.

2.3.7. Provisions per a riscos i despeses

Dintre d'aquest epígraf s'inclouen dues provisions realitzades pel CIRE, per import de 0,20 MPTA i 0,10 MPTA respectivament per les següents causes:

A) Amb data 28 de juliol de 1992 es va produir un accident als tallers del CIRE, resultant ferit un treballador. La "Inspección de Trabajo y Seguridad Social" va imposar una sanció de 0,20 MPTA que el CIRE va recórrer amb data 1 de febrer de 1993. Per cobrir la possible sanció, el CIRE va efectuar una provisió de 0,20 MPTA en l'exercici 1992.

B) Amb data 4 de desembre de 1992 es va produir un altre accident resultant també ferit un intern. En aquest cas la "Inspección de Trabajo y Seguridad Social" va imposar una sanció de 0,10 MPTA. Amb data 20 de maig de 1993 el CIRE sol·licita la resolució favorable de la sanció. En l'exercici 1993 el CIRE efectua una provisió per 0,10 MPTA per cobrir la possible sanció.

A la data d'emissió d'aquest informe no s'ha dictat encara la resolució judicial corresponent, per la qual cosa el CIRE manté les provisions de 0,20 MPTA i 0,10 MPTA respectivament, criteri que considerem correcte.

2.3.8. Deutes amb entitats de crèdit

El detall dels deutes amb entitats de crèdit a 31 de desembre de 1991, 1992 i 1993 és el següent:

Quadre 10

	1991	1992	1993
Pòlissa de crèdit	-	30.000	67.307
Deutes per efectes descomptats	642	15.302	16.320
TOTAL	642	45.302	83.627

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Dades del major del CIRE

Per a l'exercici 1992, el CIRE va sol·licitar al Govern de la Generalitat de Catalunya l'autorització per concertar operacions d'endeutament a un termini màxim de tres mesos fins un import màxim de 30 MPTA, destinat a atendre necessitats transitòries de tresoreria. Amb data 9 de novembre del mateix any el Govern va aprovar

l'esmentada sol·licitud, per la qual cosa el CIRE va concertar una pòlissa de crèdit de 30 MPTA amb venciment 11 de febrer de 1993.

Un cop arribat el venciment, el CIRE va concertar un altre pòlissa de crèdit, de 65 MPTA amb venciment el 31 de desembre de 1993. Cal dir que per aquesta segona pòlissa el CIRE no va demanar l'autorització al Govern de la Generalitat.

Per a l'any 1994, el CIRE ha tornat a demanar una altra pòlissa de crèdit de 65 MPTA amb venciment el 31 de desembre de 1994. Tot i no haver-se demanat autorització formal al Govern de la Generalitat, l'import d'aquesta pòlissa s'ha inclòs com a recurs i dotació d'explotació en els Pressupostos del CIRE aprovats per Llei de Pressupostos per a l'exercici 1994.

A més de la pòlissa de crèdit com a forma de finançament per situacions transitòries de tresoreria, el CIRE utilitza també el descompte d'efectes de clients. A 31 de desembre de 1991, 1992 i 1993 els imports d'efectes descomptats ascendien a 0,6; 15,3 i 16,3 MPTA respectivament. Durant l'exercici 1993, el termini mig de descompte d'efectes oscil·lava entre 60 i 90 dies, a un tipus d'interés anual d'entre un 11% i un 11,5%.

Per a totes aquestes pòlisses de crèdit, s'ha verificat l'aprovació d'aquest endeutament per part del Consell d'Administració del CIRE. Nogensmenys, cal recordar la necessitat d'aprovació per part del Consell Executiu. D'acord al que estableixen els art. 8 apartats 2 i 3 de l'EEPC, art. 21 apart. 2 de la Llei 10/1982 de Finances Públiques de Catalunya i article 34 apartats 1 i 4 de la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1993, l'esmentat endeutament, en no estar previst específicament en la Llei de Pressupostos de l'exercici, ha de ser aprovat pel Consell Executiu.

Cal, doncs, que per a properes sol·licituts de pòlisses de crèdit es demani l'autorització del Consell Executiu.

A banda d'aquests aspectes formals, entenem que l'empresa, conjuntament amb la pròpia Conselleria, s'hauria de plantejar el problema de fons de la necessitat de finançament a curt termini, que no és altra que l'evolució negativa del fons de maniobra del CIRE, provocat pels endarreriments dels cobraments dels clients bàsicament i la no generació de beneficis que permetrien una millora en la tresoreria.

Una situació permanent de falta de liquidesa s'ha de resoldre mitjançant l'aportació de recursos destinats a equilibrar les masses patrimonials del balanç del CIRE i per tant el fons de maniobra. Cal buscar una solució a aquesta falta de liquidesa, sense recórrer a solucions transitòries (pòlisses de crèdit a curt termini renovades). Una solució podria ser una aportació al fons social per restablir l'equilibri de l'empresa.

2.3.9. Creditors comercials i altres deutes

El detall de l'epígraf de creditors comercials del passiu del balanç de situació del CIRE a 31 de desembre de 1991, 1992 i 1993, així com de l'epígraf d'altres deutes és el següent:

Quadre 11

	1991	1992	1993
Creditors comercials	30.244	54.239	59.343
Creditors, prestació de serveis	21.160	33.180	38.136
TOTAL	51.404	87.419	97.479
Deutes presentades per efectes a pagar	6.368	3.162	-
TOTAL	6.368	3.162	-
Dietes del Consell a pagar	223	282	369
Proveïdors per immobilitzat	18.982	18.422	8.495
Altres	18	18	47
TOTAL	19.223	18.722	8.911

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Dades del major del CIRE

El deute per creditors comercials està desglossat segons es tracti de creditors comercials, creditors per prestació de serveis i proveïdors d'immobilitzat a curt termini.

Dintre del compte de "Dietes del Consell a pagar" s'inclouen les dietes corresponents a un membre del Consell d'Administració, que no les ha cobrades pel fet de ser membre d'altres consells. Nogensmenys, el CIRE ha comptabilitzat aquestes dietes en els anys corresponents (1991, 1992 i 1993), així com la retenció corresponent i resten en comptes de passiu.

Cal aclarir i liquidar aquestes dietes, pagant-les o regularitzant-les segons es decideixi.

El CIRE té un termini mig de pagament del deute de 90 dies. Nogensmenys, hem vist certs deutes que en arribar al venciment no han estat pagats pel CIRE per falta de liquidesa. Respecte a aquest tema, veure comentaris al Capítol 2. d'aquest informe.

2.3.10. Administracions públiques-aspectes fiscals

El detall dels saldos actius i passius amb les Administracions Públiques a 31 de desembre de 1991, 1992 i 1993 és el següent:

Quadre 12

	1990	1991	1992	1993
COMPTES D'ACTIU				
MUFACE	39	-	-	-
Organismes de la SS, deutors	114	92	96	92
HP, deutora per retenció interessos	736	1.797	1.722	932
HP, deutora per IVA	1.597	-	-	-
TOTAL COMPTES D'ACTIU	2.486	1.889	1.818	1.024
COMPTES DE PASSIU				
HP, creditora per IRPF	2.687	6.784	7.094	7.873
HP, Creditora per IVA	-	739	6.243	8.100
Organismes de SS, creditors	2.020	4.197	5.475	6.029
MUFACE i drets passius	-	510	-	-
TOTAL COMPTES DE PASSIU	4.707	12.230	18.812	22.002

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Dades del major del CIRE

Hem obtingut la documentació referent a les declaracions dels quatre exercicis per IRPF, IVA i Seguretat Social, i analitzat el seu correcte càlcul i pagament dins els terminis legals, així com la correcció del passiu registrat al tancament de l'exercici. Tot sense excepció.

2.3.11. Compte de pèrdues i guanys

A) Ingressos per vendes:

L'evolució de la xifra de vendes des de la constitució del CIRE és la següent:

Quadre 13

	1990	1991	1992	1993
Vendes	157.484	218.847	310.793	390.261
Increment	-	39%	42%	25,5%

En línies generals, s'observa uns augments considerables en la xifra d'ingressos per vendes d'un any al següent.

Aquesta xifra d'ingressos per vendes es pot desglossar pels diferents tallers existents als diferents centres penitenciaris.

Respecte als procediments de control intern en l'àrea d'ingressos, aquests són en general satisfactoris, si bé cal millorar els següents aspectes:

- En els albarans de lliurament de mercaderia a vegades manca la firma del client i el segell del transportista.
- Com ja hem dit a l'epígraf referent a clients, no existeix un límit de crèdit establert per a cada client.

Cal millorar i/o incorporar aquests aspectes referents al control intern per tal d'assegurar un correcte procediment en l'àrea d'ingressos. Tenint en compte la diversificació dels ingressos, tant pel que fa a les activitats com pel que fa a la ubicació, aquests aspectes són especialment importants.

B) Aprovisionaments:

- El percentatge que el cost de vendes representa sobre les vendes ha anat augmentant al llarg dels anys. La principal causa és l'augment de vendes intensives en matèria prima en percentatge superior a aquelles en què només s'incorpora mà d'obra. És a dir, s'observa una tendència cap a processos productius més complerts.

La conseqüència directa en el compte d'explotació és l'augment d'aquelles despeses directament relacionades, principalment les d'aprovisionaments.

A banda de l'augment de les despeses d'aprovisionaments que això suposa, cal ressaltar els aspectes positius d'aquesta tendència:

- * Generació de major valor afegit.
 - * Possibilitat d'incorporar més personal en un mateix procés productiu.
 - * Possibilitat de què els interns desenvolupin noves tasques més enriquidores que la simple manipulació.
- Respecte als procediments de control intern en el cicle de compres cal remarcar els següents aspectes a millorar:
 - * No s'adjunta, en general, la comanda amb els albarans.
 - * No s'arxiven les autoritzacions de compres juntament amb els albarans i factures corresponents.
 - * En comparar les dades dels albarans d'entrada amb les factures, no sempre es deixa constància de la verificació realitzada.

Cal millorar i/o incorporar aquests aspectes referents al control intern per tal d'assegurar un correcte procediment en l'àrea de compres.

C) Despeses de personal:

El detall del compte de "Despeses de personal" és el següent:

Quadre 14

	31.12.91	31.12.92	31.12.93
Sous personal CIRE	103.960	122.204	136.091
Sous interns	139.642	192.553	183.338
TOTAL Sous	243.602	314.757	319.429
Indemnitzacions	851	1.662	0
Altres despeses socials	866	89	0
Seguretat Social	32.442	52.957	58.405
TOTAL	277.761	369.465	377.834

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Majors del CIRE

Dintre de les despeses de personal s'inclouen les despeses del personal CIRE, és a dir, personal d'oficines i caps de taller, i les despeses de personal dels interns que treballen a tallers.

Pel que fa al personal CIRE, la plantilla mitja dels anys 1991, 1992 i 1993 ha estat de 36, 37 i 39 persones respectivament. Això suposa uns augments de plantilla del 2,8% al 1992, i del 5,4% al 1993. Si comparem aquests increments de plantilla amb l'evolució de les vendes, s'aprecia que no segueixen una relació directa.

D'aquesta plantilla, en les oficines centrals hi ha 12 persones, mentre en els centres hi ha 27 persones (entre delegats, caps de taller, mestres de taller i ajudants).

Respecte als augments de sou, el CIRE s'acull a la Llei de pressupostos de cada any, i a les instruccions posteriors publicades per la Direcció General de Pressupostos i del Tresor, criteri que considerem correcte.

D) Assegurances:

El CIRE només té contractada una assegurança per una furgoneta. Pel que fa a la resta d'immobilitzat, cal contractar una assegurança que cobreixi possibles riscos d'incendis, responsabilitat civil, multirisc industrial, etc.

3. FISCALITZACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

A continuació es presenten les liquidacions dels pressupostos d'explotació del CIRE per als anys 1991, 1992 i 1993.

3.1. LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DE L'EXERCICI 1991

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ: EXERCICI 1991

RECURSOS (1)	PRESSUPOSTAT	REALITZAT	DIFERÈNCIA	%PRESSUPOST(*)
Vendes i altres ingressos	250.000	234.379	15.621	(6,25)
Subvencions a l'explotació	163.019	140.212	22.807	(13,99)
- Departament de Justícia	50.000	50.000	0	0,00
- Pel personal cedit	113.019	90.212	22.807	(20,18)
TOTAL RECURSOS (1)	413.019	374.591	38.428	(9,30)
DOTACIONS (1)				
Compres de primeres matèries	20.000	38.799	(18.799)	94,00
Despeses de personal	344.619	279.909	64.710	(18,77)
- Sous i salaris CIRE	113.019	103.960	9.059	(8,01)
- Sous i Salaris interns	179.470	140.493	38.977	(21,71)
- SS a càrrec de l'empresa	45.130	32.442	12.688	(28,11)
- Altres despeses de personal	7.000	3.014	3.986	(56,94)
Tributs	1.500	169	1.331	(88,71)
Treballs Sub. i Serv. exteriors	27.300	24.653	2.647	(9,70)
- Arrendaments	9.000	9.586	(586)	6,50
- Reparació i conservació	5.000	3.938	1.062	(21,24)
- Subministraments	10.000	7.971	2.029	(20,29)
- Treb. realit. altr. empreses	1.300	2.970	(1.670)	128,50
- Primes d'assegurances	2.000	188	1.812	(90,60)
Transports i nòlits	2.000	966	1.034	(51,69)
Despeses diverses	17.600	13.853	3.747	(21,29)
- Material d'oficina	1.000	1.261	(261)	26,07
- Comunicacions	1.000	3.421	(2.421)	242,08
- Altres despeses	15.600	9.171	6.429	(41,21)
TOTAL DOTACIONS (1)	413.019	358.349	54.670	(13,23)

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE, tal i com han estat retuts a la Sindicatura de Comptes.

(*) En aquesta columna el CIRE inclou el percentatge de desviació entre pressupostat i realitzat

Nota (1): On diu recursos, hauria de dir ingressos, i on diu dotacions hauria de dir despeses, segons la terminologia correcta pressupostària.

En el pressupost no hi figuren els conceptes següents:

Resultat comptable	(6.985)
Dotació per provisió insolvències	14.933
Dotació per amortització d'immobilitzat	5.567
Despeses exercicis anteriors	194
Beneficis i ingressos exercicis anteriors	(271)
Variació d'existències primeres matèries	2.804
Saldo liquidació pressupost d'explotació (Sobrant)	16.242

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE

El total d'ingressos i despeses del pressupost d'explotació aprovat per a l'exercici 1991 fou de 413,02 MPTA, tal com recull la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per aquest exercici. Els ingressos liquidats ascendeixen a 374,59 MPTA, mentre les despeses liquidades ascendeixen a 358,35 MPTA, resultant un sobrant d'explotació de 16,24 MPTA.

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'INVERSIÓ: EXERCICI 1991

RECURSOS	PRESSUPOSTAT	REALITZAT	DIFERÈNCIA	%PRESSUPOST (*)
Subvenció Capital D. Justícia	30.000	30.000	-	-
TOTAL RECURSOS	30.000	30.000	-	-
DOTACIONS				
Maquinària, inst. i utilitatge	25.000	42.578	(17.578)	70,36
Mobiliari i estris	3.000	5.422	(2.422)	80,75
Equips procés de dades	2.000	658	1.342	(67,12)
TOTAL DOTACIONS	30.000	48.658	(18.658)	62,19

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE

Nota (*): En aquesta columna el CIRE inclou el percentatge de desviació entre el pressupostat i el realitzat.

El total de recursos i dotacions del pressupost d'inversió aprovat per a l'exercici 1991 fou de 30 MPTA, tal com recull la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya. Els recursos liquidats ascendeixen a 30 MPTA, mentre les inversions realitzades han estat de 48,66 MPTA, resultant un dèficit d'inversió de 18,66 MPTA.

Conciliació entre el saldo pressupostari i els resultats:

RESUM

Explotació:

Ingressos per drets liquidats 374.590

Despeses per obligacions concretes 358.349

Superàvit d'explotació 16.241

Inversió:

Recursos 30.000

Inversions 48.658

Dèficit d'inversió (18.658)

Les principals desviacions entre les xifres pressupostades i les xifres liquidades corresponents al pressupost d'explotació de 1991 són les següents:

La desviació en compres és conseqüència de què la xifra pressupostada era molt baixa, representant tan sols un 8% sobre les vendes, quan de l'evolució històrica (en concret any 1990, que és l'any en què el CIRE inicia la seva activitat), es despenia un percentatge del 15%, resultant el percentatge real final de l'any 1991 del 18%.

La desviació en despeses de personal respon a diverses causes: d'una banda la incorporació del nou personal de manera esglaonada al llarg de l'exercici i no a principi d'aquest; i d'altra banda la pressupostació de despeses de personal dels interns en un percentatge sobre vendes del 71%, quan l'any 1990 havia estat del 63,2%.

El sobrant d'explotació obtingut pel CIRE, de 16,24 MPTA s'ha aplicat com a més recursos d'inversió per a finançar més inversions en el mateix exercici. Nogensmenys, cal dir que el CIRE hauria d'informar a la DG de Pressupostos i a la pròpia Conselleria de l'existència d'aquest sobrant. De fet, la Llei de Pressupostos regula el destí dels fons lliurats en excés, que han d'anar a minorar els crèdits autoritzats a favor de les empreses públiques en el pressupost per a l'exercici següent. Qualsevol altre destí del sobrant, que no sigui l'indicat en Llei de Pressupostos, ha de comptar amb l'autorització formal i escrita, de la DG de Pressupostos i de la pròpia Conselleria.

Pel que fa al dèficit d'inversió, aquest no s'hauria d'haver generat, i si per urgències o situacions imprevisibles ha estat necessària la realització d'inversions per sobre de les aprovades per Llei de Pressupostos, hauria d'existir una autorització formal d'augment de crèdit per part de la Conselleria i de la DG de Pressupostos.

3.2. LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DE L'EXERCICI 1992**LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ: EXERCICI 1992**

RECURSOS (1)	PRESSUPOSTAT	REALITZAT	DIFERÈNCIA	%PRESSUPOST(*)
Vendes i altres ingressos	270.000	321.796	(51.796)	19,18
Subvencions a l'explotació	150.000	150.000	-	-
TOTAL RECURSOS (1)	420.000	471.796	(51.796)	12,33
DOTACIONS (1)				
Compres de primeres matèries i aux.	37.000	90.993	(53.993)	*****
Despeses de personal	347.000	371.636	(24.636)	7,10
- Sous i salaris CIRE	115.000	122.204	(7.204)	6,26
- Sous i Salaris interns	185.000	194.216	(9.216)	4,98
- SS a càrrec de l'empresa	45.000	52.957	(7.957)	17,68
- Altres despeses de personal	2.000	2.259	(259)	12,93
Tributs	70	-	70	(100,00)
Treballs Sub. i Serv. exteriors	19.288	24.247	(4.959)	25,71
- Arrendaments	9.585	13.049	(3.464)	36,14
- Reparació i conservació	3.500	4.630	(1.130)	32,29
- Subministraments	4.203	5.186	(983)	23,37
- Treb. realit. altr. empreses	1.500	1.382	118	(7,95)
- Primes d'assegurances	500	-	500	(100,00)
Transports i nòlits	4.352	3.368	984	(22,60)
Despeses diverses	12.290	15.041	(2.751)	22,38
- Material d'oficina	1.000	1.230	(230)	22,97
- Comunicacions	5.500	5.893	(393)	7,15
- Altres despeses	5.790	7.918	(2.128)	36,75
TOTAL DOTACIONS (1)	420.000	505.285	(85.285)	20,30

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE, tal i com han estat retuts a la Sindicatura de Comptes.

(*) En aquesta columna el CIRE inclou el percentatge de desviació entre pressupostat i realitzat

Nota (1): On diu recursos, hauria de dir ingressos, i on diu dotacions hauria de dir despeses, segons la terminologia correcta pressupostària.

En el pressupost no hi figuren els conceptes següents:

Resultat comptable	(47.777)
Dotació per provisió insolvències	11.047
Dotació per amortització d'immobilitzat	12.131
Despeses exercicis anteriors	2.282
Beneficis i ingressos exercicis anteriors	(91)
Variació d'existències	(11.081)
Dèficit	(33.489)

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE

El total d'ingressos i despeses del pressupost d'explotació corresponents a l'exercici 1992 fou de 420 MPTA, tal com recull la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya. Els ingressos liquidats ascendeixen a 471,80 MPTA, mentre que les despeses liquidades ascendeixen a 505,28 MPTA, resultant un dèficit d'explotació de 33,49 MPTA.

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'INVERSIÓ: EXERCICI 1992

RECURSOS	PRESSUPOSTAT	REALITZAT	DIFERÈNCIA	%PRESSUPOST (*)
Subvenció en Capital	50.000	50.000	-	-
TOTAL RECURSOS	50.000	50.000	-	-
DOTACIONS				
Maquinària, instal. i util.	38.000	37.191	1.785(**)	(4,69) (**)
Mobiliari i estris	3.000	5.034	(2.034)	67,78
Equips procés de dades	9.000	291	8.709	(96,75)
TOTAL DOTACIONS	50.000	42.516	8.460(**)	(16,92) (**)

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE

Nota (*): En aquesta columna el CIRE inclou el percentatge de desviació entre pressupostat i realitzat.

Nota (**): Aquestes xifres són errònies: la diferència de dotacions de maquinària, instal·lacions i utilitatge real és de 0,81 MPTA i la diferència total de 7,48 MPTA. Els percentatges de desviació són del (2,1%) i del (14,97%) respectivament.

El total de recursos i dotacions del pressupost d'inversió corresponent a l'exercici 1992 fou de 50 MPTA, tal com recull la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya. Els recursos liquidats ascendeixen a 50 MPTA, mentre les inversions realitzades ascendeixen a 42,52 MPTA, resultant un sobrant d'inversió de 8,46 MPTA. Nogensmenys, tenint en compte l'errada comentada a la Nota (**), el sobrant d'inversió ascendeix a 7,48 MPTA.

Conciliació entre el saldo pressupostari i els resultats:

RESUM

Explotació:

Ingressos per dret liquidats 471.796

Despeses per obligacions concretes 505.285

Dèficit (33.489)

Inversió:

Recursos 50.000

Inversions 42.516

Superàvit d'inversió 7.484

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE

Les principals desviacions entre les xifres pressupostades i les xifres liquidades corresponents al pressupost d'explotació de 1992 són les següents:

- La desviació en compres és deguda, d'una banda, a què es va pressupostar un 13% de compres sobre les vendes quan de l'evolució històrica es desprenien uns percentatges que oscil·laven entre el 15% i el 18%, amb tendència a l'alça. D'altra banda, en augmentar-se les vendes intensives en matèria prima en percentatge superior a aquelles en què només s'incorpora mà d'obra, augmentà el percentatge de compres sobre vendes, passant del 18% de l'any 1991 al 27% de l'any 1992.

Aquestes desviacions s'han de poder preveure, donada la seva importància.

De fet, segons ens comuniquen els seus responsables, el CIRE havia incorporat una xifra superior en la proposta de pressupost que es lliura prèviament al Departament de Justícia. Aquesta xifra estava calculada sobre la base de l'experiència històrica i de les previsions per l'any en curs.

El Departament de Justícia no va atendre aquestes necessitats, amb la conseqüent disminució de la xifra de compres inclosa en el pressupost per tal d'equilibrar els ingressos i despeses.

D'aquesta manera, s'obligava al CIRE a reestructurar la seva política de produccions, abandonant les que incorporen més matèria prima i afavorint les de pura manipulació en una fase del procés, el que és contradictori amb la política d'incorporar el màxim valor afegit a les produccions i dotar-les de valor formatiu. O bé, alternativament, disminuir el volum de les produccions, el que contradiu l'objectiu de la màxima població reclusa ocupada.

En no adoptar-se cap d'aquestes alternatives per part del CIRE i seguir augmentant el percentatge del valor de les compres sobre la producció final, el resultat ha estat l'aparició d'un dèficit d'explotació.

- Pel que fa a les despeses de personal, aquestes han augmentat, d'una banda per l'augment de plantilla del CIRE, i d'altra banda per l'augment de personal intern (mà d'obra directa) com a conseqüència de l'augment de vendes, tot i que l'augment de despeses de personal intern no s'ha realitzat de manera directament proporcional a les vendes. Això posa de manifest com l'exigència d'auto-finançament dels tallers, donada una determinada estructura productiva, confereix a les retribucions dels interns en exclusiva la funció de variable d'ajust.

- Cal dir que el dèficit d'explotació presentat pel CIRE per a l'exercici 1992, per un import de 33,49 MPTA és bàsicament conseqüència de l'augment del cost de vendes. Tot i l'augment d'ingressos propis per valor de 51,80 MPTA, també s'ha compromès en excés per 85,20 MPTA, és a dir, per sobre de l'augment d'ingressos propis.

Pel que fa al pressupost d'inversió, el CIRE ha presentat un sobrant de 7,48 MPTA que s'ha destinat a cobrir en part el dèficit d'explotació.

Cal dir que els dèficits d'explotació no es poden admetre, és a dir, pressupostàriament no s'admet el reconeixement de més despeses que ingressos generats; l'empresa ha d'adequar les obligacions reconegudes als recursos obtinguts. Nogensmenys, si per raons del negoci (com és clarament aquest canvi de composició en les vendes que obliga a una major despesa en primeres matèries) és necessari un crèdit extraordinari, cal fer la sol·licitud al Departament de Justícia justificant la necessitat. (article 39 del Decret Legislatiu de 9/1994, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya.)

Pel que fa al sobrant del pressupost d'inversió, el CIRE havia d'haver informat a la DG de Pressupostos i a la pròpia Conselleria de l'existència d'aquest sobrant. De fet, la Llei de Pressupostos regula el destí dels fons lliurats en excés, que han d'anar a minorar els crèdits autoritzats a favor de les empreses públiques en el pressupost per a l'exercici següent. Qualsevol altre destí del sobrant, que no sigui l'indicat en Llei de Pressupostos, ha de comptar amb l'autorització formal i escrita de la DG de Pressupostos i de la pròpia Conselleria.

3.3. LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DE L'EXERCICI 1993**LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ: EXERCICI 1993**

RECURSOS (1)	PRESSUPOSTAT (1)	REALITZAT (2)	DIFERÈNCI A (1-2) = 3	%PRESSUPOST(*) (3/1)
Vendes i altres ingressos	300.000	397.441	(97.441)	32,48
Subvencions a l'explotació	180.000	180.000	-	0,00
Variació d'actius financers				
- Pòlissa de crèdit	65.000	67.308	(2.308)	3,55
TOTAL RECURSOS (1)	545.000	644.749	(99.749)	(18,30)
DOTACIONS (1)				
Compres de primeres matèries	65.195	146.418	(81.223)	124,59
Despeses de personal	381.611	379.384	2.227	(0,58)
- Sous i salaris CIRE	124.611	136.091	(11.480)	9,21
- Sous i Salaris interns	200.000	183.338	16.662	(8,33)
- SS a càrrec de l'empresa	55.000	58.405	(3.405)	6,19
- Altres despeses de personal	2.000	1.550	450	(22,50)
Treballs Sub. i Serv. exteriors	19.000	24.649	(5.649)	29,73
- Arrendaments	11.000	14.047	(3.047)	27,70
- Reparació i conservació	2.000	4.503	(2.503)	125,16
- Subministraments	5.000	5.152	(152)	3,05
- Treb. realit. altr. empreses	1.000	947	53	(5,31)
- Primes d'assegurances	-	-	-	-
Transports i nòlits	2.000	5.616	(3.616)	180,79
Despeses diverses	12.194	25.015	(12.821)	105,13
- Material d'oficina	1.000	1.349	(349)	34,90
- Comunicacions	2.194	6.689	(4.495)	204,82
- Altres despeses	1.000	10.475	(9.475)	947,43
- Desp. Financ.pòlissa crèdit	8.000	6.502	1.498	(18,73)
Variació Passius Financers				
- Pòlissa de crèdit	65.000	67.307	(2.307)	3,55
TOTAL DOTACIONS (1)	545.000	648.389	(103.389)	18,97

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE

(*) En aquesta columna el CIRE inclou el percentatge de desviació entre pressupostat i realitzat

Nota (1): On diu recursos, hauria de dir ingressos, i on diu dotacions hauria de dir despeses, segons la terminologia correcta pressupostària.

En el pressupost no hi figuren els conceptes següents:

Resultat comptable	(23.313)
Dotació per provisió insolvències	4.105
Dotació per amortització d'immobilitzat	14.226
Despeses exercicis anteriors	3.012
Beneficis i ingressos exercicis anteriors	(75)
Variació d'existències primeres matèries	1.280
Variació d'existències productes acabats	(3.120)
Pèrdues procedents immobilitzat immaterial	245
Dèficit	(3.640)

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE

El total d'ingressos i despeses d'explotació pressupostats per a l'exercici 1993 fou de 545 MPTA, tal com recull la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya. Els ingressos liquidats ascendeixen a 644,75 MPTA, mentre les despeses liquidades ascendeixen a 648,39 MPTA resultant un dèficit d'explotació de 3,64 MPTA.

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'INVERSIÓ: EXERCICI 1993

RECURSOS	PRESSUPOSTAT	REALITZAT	DIFERÈNCIA	%PRESSUPOST (*)
Subvencions en Capital	25.500	25.500	-	-
TOTAL RECURSOS	25.500	25.500	-	-
DOTACIONS				
Maquinària, instal.lac. i utilatge	17.850	11.360	6.490	(36,36)
Mobiliari i estris	765	877	(112)	14,68
Equip procés de dades	6.885	1.052	5.833	(84,72)
TOTAL DOTACIONS	25.500	13.289	12.211	(47,79)

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE

Nota (*): En aquesta columna el CIRE inclou el percentatge de desviació entre el pressupostat i el realitzat.

El total de recursos i dotacions d'inversió pressupostats inicialment per a l'exercici 1993 ascendia a 30 MPTA, tal com recull la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya. Aquesta xifra va ser modificada pel Consell Executiu minorant-la en 4,50 MPTA, quedant per tant com a xifra definitiva de recursos i dotacions d'inversió 25,50 MPTA, tal com apareix en la liquidació pressupostària presentada pel CIRE.

Nogensmenys, cal indicar que aquestes modificacions posteriors acordades pel Consell Executiu han de quedar clarament especificades en la liquidació de

pressupostos, mitjançant la incorporació d'una columna de modificacions entre la columna inicial d'imports pressupostats i aprovats per Llei de Pressupostos i la columna d'imports realitzats.

Els recursos liquidats ascendeixen a 25,50 MPTA, mentre les inversions realitzades ascendeixen a 13,29 MPTA, resultant un sobrant d'inversió de 12,21 MPTA.

RESUM

Explotació:

Ingressos per dret liquidats	644.749
Despeses per obligacions contretes	648.389
Dèficit d'explotació	(3.640)

Inversió:

Recursos	25.500
Inversions	13.289
Superàvit d'inversió	12.211

Nota: Les quantitats són en milers de PTA

Font: Liquidació dels pressupostos del CIRE

Les principals desviacions entre les xifres pressupostades i les xifres liquidades corresponents al pressupost d'explotació de 1993, són les següents:

Per a l'exercici 1993, la principal desviació que s'observa és la relativa a compres. Les causes són, d'una banda, que es va pressupostar un 21% de compres sobre les vendes quan de l'evolució històrica se'n desprenien uns percentatges que oscil·laven entre el 15% de l'any 1991 i el 27% de l'any 1992, és a dir, amb una tendència a l'alça. D'altra banda, en augmentar-se les vendes intensives en matèria prima en percentatge superior a aquelles en què només s'incorpora mà d'obra, augmentà el percentatge de compres sobre vendes, passant del 21% de l'any 1992 al 38% de l'any 1993.

Aquestes desviacions s'han de poder preveure, donada la seva importància i sobretot perquè ja s'havien produït en exercicis anteriors.

De fet, segons ens comuniquen els seus responsables, també aquest any el CIRE havia incorporat una xifra superior en la proposta de pressupost que es lliura prèviament al Departament de Justícia. Aquesta xifra estava calculada sobre la base de l'experiència històrica i de les previsions per l'any en curs.

El Departament de Justícia no va atendre aquestes necessitats, amb la conseqüent disminució de la xifra de compres inclosa en el pressupost per tal d'equilibrar els ingressos i despeses.

Es tornaven a repetir els mateixos efectes que ja s'han posat de manifest a l'analitzar l'exercici 1992.

- Pel que fa a les despeses de personal, aquestes presenten una desviació insignificant i negativa respecte a la xifra pressupostada, si bé, tenint en compte l'augment de vendes, aquestes haurien d'haver-se augmentat de forma consistent a l'augment de vendes. Aquesta disminució reflexa la baixada de sous dels interns per tal de compensar altres despeses productives.

- Pel que fa a la resta de despeses cal remarcar com a desviació important la referent a despeses financeres. Tot i que en la liquidació s'observen tan sols 6,50 MPTA, en l'epígraf d'altres despeses s'inclouen 6 MPTA de despeses financeres per descoberts, descompte de lletres i altres interessos.

- El dèficit d'explotació final, de 3,64 MPTA, es compensa amb el superàvit del pressupost d'inversió xifrat en 12,21 MPTA.

Cal dir que els dèficits d'explotació no es poden admetre, és a dir, pressupostàriament no s'admet el reconeixement de més despeses que ingressos generats; l'empresa ha d'adequar les obligacions reconegudes als recursos obtinguts. Nogensmenys, si per raons del negoci (com és clarament aquest canvi de composició en les vendes que obliga a una major despesa en primeres matèries) és necessari un crèdit extraordinari, cal fer la sol·licitud al Departament de Justícia justificant la necessitat. (article 39 del Decret Legislatiu de 9/1994, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya.)

Cal repetir aquí les observacions fetes en l'anàlisi de les liquidacions pressupostàries corresponents a 1992 respecte a la incorrecció de traspassaments de recursos entre els pressupostos d'explotació i d'inversió i les formalitats establertes legalment per al tractament de dèficits imprevistos.

- Pel que fa a la liquidació del pressupost d'inversió, el CIRE inclou com a dotacions les inversions realitzades en immobilitzat material, però no inclou les realitzades en immobilitzat immaterial. Les immobilitzacions immaterials no incloses ascendeixen a 0,66 MPTA, pel que el superàvit d'inversió passaria de 12,21 MPTA a 11,55 MPTA.

Cal que el CIRE inclogui com a inversió realitzada totes les altes d'immobilitzat, tant sigui material, immaterial, financer, etc.

3.4. OBSERVACIONS A LES LIQUIDACIONS DE PRESSUPOSTOS

De l'anàlisi de les liquidacions de pressupost d'explotació i d'inversió corresponents als exercicis 1991, 1992 i 1993, en resulten les següents observacions i, en el seu cas, recomanacions:

1.- Les liquidacions pressupostàries del CIRE presenten tres columnes: una on s'inclouen els imports pressupostats i aprovats, una altra on s'inclouen els imports reals i una tercera on s'indiquen les desviacions entre la primera i la segona. A banda d'això, s'inclou una conciliació entre el resultat comptable i el sobrant o dèficit d'explotació. De manera expressa, es fa un resum dels ingressos, despeses i dèficit o sobrant resultant, tant pel que fa al pressupost d'explotació com d'inversió.

Així, doncs, cal remarcar la correcció formal d'aquestes liquidacions, si bé cal recordar que, en existir modificacions posteriors acordades pel Govern, cosa que es dona en l'exercici 1993, aquestes s'han d'especificar.

2.- El compte de pèrdues i guanys del CIRE recull ingressos i despeses d'altres exercicis, tal com estableixen els comptes #679 i #779 del PGC, tot i haver-se meritat en exercicis anteriors. Pressupostàriament, i a banda del moment en què van meritarse, aquests ingressos i despeses han estat contrats com a drets i obligacions en l'exercici, motiu pel qual caldrà incloure'ls en la liquidació pressupostària, cosa que actualment no fa el CIRE.

3.- D'altra banda, el CIRE inclou com a partida pressupostària les provisions aplicades a la seva finalitat. En no incloure com a dotació pressupostària la dotació a la provisió per insolvències, tampoc s'han d'incloure les provisions aplicades a la seva finalitat.

L'efecte que la inclusió d'aquests conceptes esmentats abans té en els ingressos i/o despeses d'explotació dels exercicis 1991, 1992 i 1993 es pot veure en el quadre final del punt 4. d'aquest mateix epígraf.

4.- Tractament de les pòlisses de crèdit en els pressupostos:

En el Capítol 4. d'aquest Informe, en l'epígraf de Deutes amb Entitats de Crèdit, s'expliquen les característiques principals d'aquests, així com els aspectes formals que manquen en certs anys per a la seva autorització, i la causa de la necessitat de fer ús de la pòlissa de crèdit.

En aquest epígraf s'explica el tractament que el CIRE ha donat a les pòlisses de crèdit en els pressupostos i les observacions al procediment emprat:

a) Pòlissa de 30 MPTA concertada al novembre de 1992 per una durada de tres mesos (venciment febrer de 1993): el CIRE no la inclou en la seva liquidació de pressupost de l'exercici 1992 com a més recursos.

El CIRE hauria d'haver inclòs aquesta pòlissa de crèdit:

- Com a més ingrés en la liquidació del pressupost d'explotació de l'exercici 1992 i,

- com a més despesa en la liquidació de pressupost de l'exercici 1993.

b) Pòlissa de 65 MPTA concertada durant l'exercici 1993 amb venciment 31 de desembre de 1993: El CIRE la inclou en el pressupost de 1993 com a més ingressos i com a més despeses. En la liquidació del pressupost s'inclou també com a més ingressos i com a més despeses liquidades (La diferència entre els 65 MPTA i els 67,30 MPTA liquidats correspon a la última liquidació d'interessos). El procediment emprat és correcte.

5.- A continuació incloem un quadre resum de com quedarien els pressupostos si s'haguessin tingut en compte totes les consideracions que hem anat esmentant al llarg d'aquest Capítol:

Quadre 15

PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ	1991	1992	1993
Sobrant (dèficit)	16.242	(33.489)	(3.640)
Pòlissa de Crèdit	-	30.000	(30.000)
Despeses d'exercicis anteriors	(194)	(2.282)	(3.011)
Benefici d'exercicis anteriors	272	91	75
Provisions aplicades a la seva finalitat	(5.742)	(352)	(111)
TOTAL	10.578	(6.032)	(36.687)

Nota: Els imports són en milers de PTA

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de CIRE

4. FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT

4.1. CONTRACTACIÓ

Els procediments seguits pel CIRE pel que fa a contractació estan definits en la Llei de Creació i en els seus propis estatuts.

L'article 16 dels estatuts del CIRE indica que "Els contractes fets amb tercers s'han de regir pel dret privat, llevat que la naturalesa administrativa sigui una conseqüència jurídica necessària del concert amb una Administració Pública. En cas d'adquisició de béns immobles i d'execució d'obres de nou establiment, els contractes són competència de l'Administració de la Generalitat si el valor dels béns és superior a 10 MPTA. La contractació d'obres i instal·lacions de reforma o condicionament, i també l'adquisició de béns immobles i l'execució d'obres de nou establiment que no sobrepassin la quantia abans esmentada, els pot realitzar el CIRE amb subjecció als principis de publicitat i concurrència propis de la contractació administrativa."

L'article 17 defineix la composició de la Mesa de Contractació: "...la presidirà el Gerent del CIRE i tindrà quatre vocals designats pel Consell d'Administració. A un d'ells s'assignarà la condició de Secretari de Mesa."

Amb data 9 de maig de 1990 es va celebrar l'acta de constitució de la Mesa de Contractació del CIRE, la qual va quedar constituïda per a la contractació de "...les despeses superiors a 0,50 MPTA i fins a 10 MPTA. Per a les despeses superiors a 10 MPTA s'estarà al dispostat a l'article 16 dels Estatuts del CIRE. Les compres de matèries primes no han de ser objecte d'aprovació per la Mesa de Contractació."

Hem analitzat aquelles despeses i/o inversions superiors a 0,50 MPTA, que no siguin de compra de matèria prima, realitzades de l'any 1990 al 1993, verificant si per a la seva contractació es varen seguir els formalismes exigits en la seva pròpia normativa.

De l'anàlisi del procediment emprat pel CIRE esmentem a continuació les següents observacions i, en el seu cas, recomanacions:

1.- La Mesa de Contractació es va convocar fins el 9 de març de 1992. A partir d'aquesta data aquesta no s'ha tornat a convocar i per tant totes aquelles despeses posteriors a aquesta data, s'han contractat sense seguir aquest pas de control exigit pels Estatuts.

2.- Dintre del període durant el qual es va convocar la Mesa, van produir-se despeses superiors a 0,50 MPTA, la contractació de les quals no va ser objecte de ratificació per aquesta.

3.- De les despeses superiors a 0,50 MPTA que han estat objecte de ratificació per la Mesa de Contractació, només en tres casos s'ha vist l'existència de 3 pressupostos i verificat l'adjudicació al més econòmic.

4.- Dels vocals que actualment estan nomenats per compondre la Mesa de Contractació, n'hi ha un que actualment ja no treballa al CIRE, i que no ha estat substituït.

Atès tots els punts observats, es fa palesa la necessitat d'un reordenament del procediment efectivament emprat pel CIRE pel que fa a la contractació, per tal d'adequar-se a les pròpies exigències legals, que en definitiva el que persegueixen és un seguiment dels principis de publicitat i concurrència.

4.2. PROGRAMA D'ACTUACIÓ, D'INVERSIONS I DE FINANÇAMENT (PAIF)

Els articles 28 i 29 de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'EIPC, estableixen de manera específica la informació que ha de recollir el PAIF, així com els seus

terminis de realització, tramesa i altres condicions.

De manera similar s'expressa la Llei 10/1982 de Finances Públiques de Catalunya en els articles 54, 55 i 56.

Els únics anys en què el CIRE ha elaborat un PAIF ha estat els anys 1990 i 1991. El PAIF del CIRE era una enumeració genèrica d'objectius qualitatius, que es preveien assolir durant l'exercici, sense quantificar-los ni fer cap esment a la previsió de les fonts de finançament.

Per tant, el PAIF que va preparar el CIRE pels anys 1990 i 1991 no contemplava tota la informació que específicament determina la Llei 4/1985 i la Llei 10/1982.

Aquestes Lleis fan del PAIF el document base que ha de quantificar i explicar a priori, exercici a exercici, al Departament al qual l'empresa està adscrita, en aquest cas el Departament de Justícia, i al Departament d'Economia i Finances, quins són els objectius (quant a import i concepte individualitzats per programes d'activitat o inversió) que posteriorment han de ser aprovats com a pressupostos d'explotació i d'inversió.

Així, quant a les inversions, cal elaborar anualment, segons estableixen les Lleis abans esmentades, "...responent a les previsions plurianuals establertes oportunament...", "un estat que detalli les inversions reals a fer durant l'exercici...", "...l'avaluació econòmica de les inversions a començar durant l'exercici..." i "...les principals modificacions respecte al PAIF de l'exercici anterior...".

També quant a l'explotació, la Llei 4/1985 estableix que el PAIF ha de contenir "...l'expressió dels objectius a assolir durant l'exercici, entre els quals els ingressos que hom espera generar per mitjà de les vendes..."

A banda de la imposició legal com a raó principal, el PAIF ha de ser un document d'ús intern per al seguiment de la gestió, imprescindible per a la planificació d'objectius, seguiment dels mateixos i fonamentalment per a fer possible l'avaluació de resultats quant a l'assoliment dels objectius previstos. A més a més, el PAIF ha de servir també perquè el Departament de Justícia conegui quins són els objectius que posteriorment han de ser aprovats com a pressupostos d'explotació i d'inversió. D'aquí que, tot i els sistemes de seguiment que el CIRE ha anat implantant pel que fa a les activitats per centres penitenciaris, la plasmació en un PAIF pot representar un element globalitzador molt útil.

Tota aquesta informació ha de veure's complementada a posteriori, amb una memòria explicativa que determini el grau d'assoliment dels objectius prefixats en el PAIF de l'exercici anterior i les principals diferències o variacions entre objectius d'un exercici i el següent.

5. CONCLUSIONS FINALS

Al llarg d'aquest Informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre els aspectes financero-comptables, de legalitat, de caire pressupostari, de gestió, de control intern i de procediments. En aquest Capítol es recullen i resumeixen aquelles que considerem més rellevants.

1. ESTATS FINANCERS

En concret cal afirmar que, excepte pels efectes que les observacions i recomanacions que es remarquen al llarg d'aquest Informe, i especialment les que s'enumeren en aquest Capítol, poden tenir en els Estats Financers del CIRE, aquests expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats obtinguts en els exercicis 1991 a 1993 i comprenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats.

Tot i això, cal tenir present les següents observacions i/o recomanacions:

1.1. Immobilitzat adscrit

Mitjançant Acta de traspàs o adscripció, el Departament de Justícia va cedir al CIRE els mitjans materials i elements patrimonials que formaven part de l'inventari del Departament de Justícia, compostos per maquinària i altres elements de l'immobilitzat material i existències de primeres matèries i de productes acabats.

Pel que fa a l'immobilitzat material adscrit cal fer les següents recomanacions:

- Cal comptabilitzar aquesta adscripció en l'actiu del balanç com a "Immobilitzat rebut en adscripció" amb contrapartida en el passiu com a "Patrimoni rebut en adscripció".
- A més, cal que s'amortitzi anualment aquest immobilitzat en funció de la seva vida útil (aprofitant els llistats d'inventari físic que porta el CIRE com a control d'aquest immobilitzat adscrit).

1.2. Clients i provisió per insolvències

En l'anàlisi dels saldos de clients i de la provisió per insolvències, s'ha observat una manca de provisió, atès que hi ha clients amb problemes de cobrabilitat que no s'han dotat.

S'ha de remarcar que encara hi ha saldos provinents del traspàs de drets i havers del Departament de Justícia al CIRE, sense cobrar ni dotar. Donada l'antiguitat

d'aquests saldos, es fa palesa la necessitat de la seva dotació (i/o cancel.lació un cop transcorreguts 5 anys).

A banda d'aquests clients provinents del Departament de Justícia, existeixen saldos nous de clients amb problemes de cobrabilitat, bé per estar en suspensió de pagaments, bé per haver desaparegut o senzillament per problemes de liquidesa.

Cal que el CIRE efectui una anàlisi acurada d'aquests clients i faci una dotació incorporant tots aquests casos de clients de dubtós cobrament.

1.3. Tresoreria

El CIRE realitza arqueigs de caixa mensualment, per les mateixes persones responsables dels moviments diaris de caixa, sense cap supervisió directa i sense guardar còpia dels arqueigs realitzats, ja que aquests es llencen un cop la caixa està quadrada.

Cal que es realitzin els arqueigs de caixa per una persona independent al departament de tresoreria, de manera periòdica i supervisats pel responsable del departament. Cal conservar la documentació corresponent dels arqueigs efectuats.

2. SISTEMA INFORMÀTIC

Donat l'increment de l'activitat del CIRE que es produeix any rera any, tant pel que fa a la facturació, com pel que fa a la població ocupada, i tenint en compte les limitacions que l'actual sistema informàtic comporta, cal implantar un sistema que permeti donar agilitat a les tasques administratives, permeti la connexió dels diferents tallers amb l'oficina central, i sobretot permeti la generació d'una informació àmplia i adequada per facilitar a la gerència una correcta presa de decisions i uns bons controls interns.

3. PRESSUPOSTOS D'EXPLOTACIÓ I D'INVERSIÓ

L'anàlisi de les liquidacions pressupostàries corresponents als exercicis de 1991, 1992 i 1993, posa de manifest desviacions significatives respecte als pressupostos inicials aprovats i no justificades per modificacions degudament documentades.

La més destacada d'aquestes desviacions és la que fa referència a les quantitats fixades per a compres de primeres matèries en el pressupost d'explotació inicial.

L'experiència demostra que aquelles produccions que comporten la transformació total de la matèria prima en un producte acabat són les que han permès al CIRE una major aportació de valor afegit i millores en la quantitat, qualitat i diversificació de la feina dels reclusos.

Una vegada establerts uns objectius de vendes i una estructura del procés productiu, els imports necessaris per a la compra de matèries primes són conseqüència de les dades històriques de què es disposa. Aquesta realitat ha de venir reflectida en els pressupostos corresponents. Altra cosa equival a una exigència de replanteig de la política empresa pel CIRE.

Totes aquestes qüestions han de venir reflectides en les corresponents memòries de gestió i en el PAIF de l'empresa. Res d'això s'ha produït.

Les dotacions pressupostàries per compres són insuficients per acomplir els objectius que el CIRE es fixa, però aquest no s'amotlla a les prescripcions pressupostàries. Això posa de manifest la necessitat d'una explicitació dels objectius per part del CIRE, una elaboració més rigorosa dels pressupostos, una negociació explícita amb els responsables de la Conselleria de Justícia i, en últim extrem, una adequació de l'actuació de l'entitat a les prescripcions pressupostàries finalment aprovades, tot i que aquestes no permetin una millora en el grau d'assoliment dels objectius socials que la Llei de Creació estableix per a l'empresa.

A més a més, cal considerar altres aspectes formals:

- Cal que en les liquidacions pressupostàries s'incloguin en columna separada les modificacions pressupostàries posteriors a les xifres aprovades per Llei de Pressupostos.
- El compte de pèrdues i guanys del CIRE recull ingressos i despeses d'altres exercicis, tal com estableixen els comptes #679 i #779 del PGC, tot i haver-se meritat en exercicis anteriors. Pressupostàriament, i a banda del moment en què van meritat-se, aquests ingressos i despeses han estat contrets com a drets i obligacions en l'exercici, motiu pel qual cal incloure'ls en la corresponent liquidació pressupostària, cosa que actualment no fa el CIRE.
- D'altra banda, el CIRE liquida com a ingressos pressupostaris les "provisions aplicades a la seva finalitat". En no liquidar com a despesa pressupostària la dotació a la provisió per insolvències, tampoc s'han d'incloure els ingressos per "provisions aplicades a la seva finalitat".

Cal que aquestes provisions aplicades a la seva finalitat, siguin partides de conciliació entre el pressupost i el compte de pèrdues i guanys.

- Cal que, en obtenir sobrants d'explotació i/o d'inversió, el CIRE sol·liciti autorització formal al Departament d'Economia i Finances i al propi Departament de Justícia, per tal de decidir el seu destí.
- Pel que fa a les pòlisses de crèdit, el CIRE va demanar autorització formal per a la seva concertació, el primer any que va necessitar crèdit. Això no s'ha fet per als exercicis següents.

Cal que per a properes pòlisses de crèdit, el CIRE sol·liciti autorització formal al Consell Executiu.

- Pel que fa a la inclusió de les pòlisses de crèdit en els pressupostos, cal que s'atengui als augments i/o disminucions de crèdit reals.

4. PROGRAMA D'ACTUACIÓ, D'INVERSIONS I FINANÇAMENT

Cal elaborar un PAIF seguint les especificacions que marquen la Llei 4/1985, de l'Estatut de l'Empresa Pública Catalana i el Decret Legislatiu 9/1994, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya.

D'acord amb el que determinen aquestes lleis i per tal de dissenyar un PAIF com a explicació i justificació dels imports inclosos en el pressupost de l'exercici, i com a eina interna per al propi control de la gestió, cal que el CIRE sigui més concret en la definició dels objectius a assolir, tant pel que fa als conceptes com a la seva quantificació.

5. SITUACIÓ FINANCERA

A partir de l'any 1992, el CIRE ha hagut de concertar pòlisses de crèdit per atendre necessitats transitòries de tresoreria. Des de llavors i fins ara, el CIRE ha hagut de fer servir aquestes pòlisses pràcticament en la seva totalitat. Aquesta necessitat de recórrer a finançament extern ha deixat de ser transitòria, convertint-se en necessària pel funcionament diari del CIRE.

A més de la pòlissa de crèdit com a forma de finançament, el CIRE utilitza també el descompte d'efectes de clients.

Si es realitza una anàlisi del fons de maniobra del CIRE, es veu com aquest va disminuint any rera any tot i la utilització d'aquestes formes de finançament a curt termini.

Cal que l'empresa, juntament amb la pròpia Conselleria, es plantegin el problema de fons de la necessitat de finançament a curt termini, que no és altra que l'evolució negativa del fons de maniobra, provocat per endarreriments dels cobraments dels clients i en molts casos incobrables, i la no generació de beneficis que permetrien una millora en la tresoreria. Val a dir que aquests aspectes són inherents a l'activitat del CIRE, això és, que no són causes puntuals, sinó estructurals.

Una situació permanent de falta de liquidesa s'ha de resoldre mitjançant l'aportació de recursos destinats a equilibrar les masses patrimonials del balanç del CIRE, i per tant el fons de maniobra.

Cal plantejar-se una solució adequada a aquesta falta de liquidesa permanent,

sense haver de recórrer a solucions transitòries (pòlisses de crèdit a curt termini, efectes descomptats). Una solució podria ser una aportació al fons social per restablir l'equilibri de l'empresa.

6. CONTRACTACIÓ

Els procediments seguits pel CIRE pel que fa a contractació estan definits en la Llei de Creació i en els seus propis estatuts.

S'ha observat que des del març del 1992 el CIRE no ha seguit els procediments assenyalats per la seva Llei de Creació per cap de les inversions realitzades i que, amb anterioritat a aquesta data, aquests procediments no es van seguir per totes les inversions.

Els procediments definits en la Llei de Creació asseguruen el compliment dels principis de publicitat i concurrència que han de regir la contractació de les empreses públiques. En no haver-se seguit aquests procediments, aquests principis no s'han assegurat.

Es fa palesa la necessitat d'un reordenament del procediment efectivament emprat pel CIRE pel que fa a la contractació, per tal d'adequar-se a les exigències de la pròpia normativa, que en definitiva el que persegueixen és un seguiment dels principis de publicitat i concurrència.

6. AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, el present Informe de Fiscalització fou tramès al Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE).

La resposta del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció, una vegada conegut l'Informe, ha estat la següent:

"Volem fer-vos saber, que prenem bona nota de les observacions i recomanacions que en el mencionat informe ens formulen, així com manifestar-vos que no existeixen, per la nostra part objeccions de consideració que formular.

Aprofitem l'avinentsa, per a saludar-vos ben atentament,

Ferran Escòlies i Bordoy

Gerent

Barcelona, 25 d'abril de 1995"

Sindicatura de Comptes
de Catalunya

El Secretari General

RAMON PLANAS I FONT, Secretari General de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que el present informe 29/94-D, referent a la fiscalització Econòmico-Financera del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), exercicis 1991, 1992 i 1993, és una còpia exacta de l'aprovat pel Ple de la Sindicatura de Comptes en la reunió que va tenir lloc els dies 30 de maig i 1 de juny de 1995.

I perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vist-i-plau del Síndic Major.

Barcelona, 4 de juliol de 1995

Vist-i-plau
EL SÍNDIC MAJOR